

~~9013~~

ОТЕКА

ІМ. ШЕВЧЕНКА
ВОВІ.

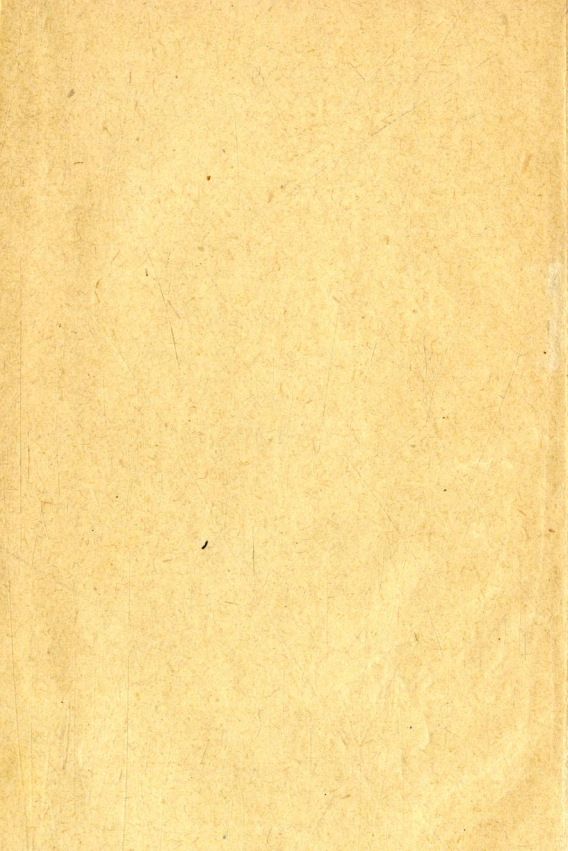
~~4245~~

БІБЛІОТЕКА
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
ІМЕНІ
ШЕВЧЕНКА
У ЛЬВОВІ.

Ч. _____

54245

62 pages
17th May

OG 20
54245

ОМЕЛЯН КАРАШКЕВИЧ.

ЗМОВА В ІЛЬДІЗ-КІОСКУ ПРО ДЕРЖАВНИХ МУЖІВ.

9013

У. С. Д. П. Галичини і Буковини.

КАМ'ЯНЕЦЬ
1919.

449-5/14-254

5835

ОМЕТЬ НАЗНАЧЕНА

ОЗНАЧЕНА В НАЗНАЧЕНІ

ПО ДЕРЖАВНИХ ЗАКОНІВ

НАЗНАЧЕНА В НАЗНАЧЕНІ

Львівська державна
наукова бібліотека

№ 5835

Україньська реакція Галичини воює зі здоровою громадянською думкою, не помішуючи ніякими середниками боротьби.

В останні часи галицьке назадняцтво збите з толку завзяттям і відпорністю поступових кругів трудового громадянства Надністрянщини відхилюється від отвертої чесної боротьби око в око, а відійшло в містичну сутінь, показуючи час од часу соромливо голову з поза всякого рода політичних легенд.

Устами свого речника д-ра Ос. Назарука надністрянське назадняцтво проголосило легенду про життєву оправданність його безкарного панування та створило ідеологію втечі з Рідного Краю.

Політичний нарис т. Карашкевича й являється відповіддю тим кругам, які устами д-ра Назарука шукали вислову в його „Розмові в Ільдіз—Кіоску про державні справи“

У. С. Д. П. Галичини і Буковини.

Розмова в Ільдіз-Кіюєку про державних мужів.

(Кінцевий сфрагмент із Великої
Легенди Сходу).

Творцям неймовірних легенд у при-
святі.

Від останньої розмови Каді з Муф-
ті про державні справи лагідний
місяць над край надішаха вспів по-
вернути цілих 300 разів.

Синій боз і білий як сніг яс-
мин нупалися у ніжно-блідй пове-
ні місяшного саява та лились милі
мор дотик оксамитів, невидимі
струї пахощів на різнішні мармор-
ні палати новітньої оселі знамени-
тих мистців і глибокодумних мис-
лителів Великої Османії—чарівного
Сад-Города, що пєвстав на місці
колишньої столиці надішаха, як
оден самоцвіт із багатого вінка ве-

лихих успіхів його безсмертних
стремлінь. І залявала повінь місяш-
ного сяйва розкішний сад біля
Ільдіз—Кіоску, де в сповитій пау-
чими рожами бесідні мистців і мис-
лителів говорили зі собою Абу
Каді, юнак вродливий та стрункий
як кедр, і погідний духом, сивий як
голуб, старий літописець Великої
Османії,—два сини одного народу,
що вірили в свій Рідний Край.

Абу: Притягнений якоюсь таєм-
ною силою прибув я сюди з землі
Франкістану, щоби довідатися де-
що про свого батька, який деякий
час прожив у сій країні. Він, вправді,
навчив мене мови, якою з давес дав-
на говорять народ Османії, але був
дуже скупий на балацки про своє
минуле та держав у тайні причину
і подробиці свого переселення. До
кінця віку прибитий якимсь горем
і мовчазний, він доперва на смерт-
ній постелі промовив до мене: „Ідъ,
сину, в Велику Османію. Там тобі
скажуть усю правду“. З сими сло-

вами віддав духа та свою тайну забрав із собою в могилу. І ось прибув я до тебе довідатися, хто я—син чесного батька, невдачника може, чи державного вигнанця. Чи хочеш ти, поговорити зі мною про сю справу?

Літописець: Хочу, о Абу, поговорити на розум із тобою про твого батька та про інших людей, які стоять у звязку з його життям, як державного мужа.

Абу: Чи можеш розказати мені щиро, що спонукало переселення мого батька в землю Франкістану?

Літон: Можу. Але заки довідаєшся про се, вислухай подробиць, які стали основою всього.

Абу: Слухаю уважно.

Літон: 25 літ тому всесильний Аллаг зіслав був на нашу країну страшний допуст. На державу падішаха з усіх сторін напали вороги, і ми втратили багато землі та нашу столицю. Треба було її відбити та визволити молоком і ме-

дом текучі ріки багатой землі Великої Османії. І падішах напружив усі свої сили на те, щоб осигнути знову Цар—Город нашої держави, без якого Османія не Османія, а падішах не падішахом. Але бездольні сини нещасливої Арабії, кість од кости нашої, за намовою декого з більш нерозважних вождів своїх не пішли зразу за падішахом, а пішли походом на Арабію. Вони боролися як льви, та потерпіли невдачу, бо не мали зброї. Ім довелося відступати в Велику Османію. Тоді оден із арабських достойників роду, оден із тих, що були вбогі на державні заслуги, (за які виключно Османія наділяла вибранців владою)—оголосив себе ханом—самодержцем Арабії. Покірні арабські війська прийняли се байдуже. Вони були слухня і без самодержця й осталися слухняними, одержавши його, як дар неба. Як вступили в Османію арабські війська, хан їх і його

го дорадники нерозвагою своєю та
слабим умом завзялися занапастити
волю держави падішаха. Замість
зединитися з ним, вони відсахну-
лися від падішаха, оправдуючи
свій вчинок тим, що книжники
Османії, деякі слова, до яких на-
род прикладає велику вагу, пишуть
інакше, як книжники Арабії. Так
пр. хан і його дворяне дрожали з
великого жаху на вид арабського
слова „республика“, яке в Османії
писали, о горе! — „республіка“.
Крім того хан, пан високого колі-
на, не любив приймати на двір
свій людей невизнатного поход-
ження та не міг погодитися з про-
тивною думкою падішаха. Особли-
во нелюбим був ханові оден із люду
вчитель грамоти, що на своїм віку пе-
рейшов усі ступені людської нужди
і таким робом пізнав на
своїй шкірі всі потреби люду, че-
рез що падішах і наділив його гід-
ністю бея по справам голоди. Твій
покійний батько, (нехай Магомет

має його в своїй опіці!) добрий Гав Каді, у скрутний час великого голоду служив дорадником на дворі хана, притакуючи йому за миску сочевиці та пару сандалів. Він то ославив бей підхлібником падішаха, хоч бей в своїх промовах величав повелителя „князем конюхів“, що було згідне з дійсністю, але що годі назвати підхлібством. Се підозріння оголосив небішак грамотою, про що можеш пересвідчитися власними очима, заглянувши в першу книгу ханського двірського щоденника, який по бажанню покійного Гав Каді зберігається в державній книгозбірні, на незбитий доказ грядучим поколінням, що мозги ханських дворян не все були в порядку. А сей щоденник у свій час став, на жаль, декому з синів Арабії другим Кораном!

Але вертаймо до річи.

Отож сі непорозуміння в друге довели державу до нещастя. А прийшло до того он як: Деякі Араби, нади-

вившися на ханову честилюбивість, його підшепти, роздори, незнання державного діла, прийшли до розуму та стали домогатися підчинення хана падишахові і створення одної державної волі, щоби тим робом спасти й Османію й Арабію. Та не погодився з тим гордий хан. І Гав Каді за його намовою оголосив розрив із Османією. Нещасний Гав Каді посилав свою голову по чолом, роздер одіж свою та припнявши собі штучні крила, ніби той птах, що покидає горіючу стріху, перебрався в далеку мирну землю Франкістану. А нерозважний хан оголосив останній святий похід на Арабію. І не можу тобі, молодий Абу, розказувати далше без зворушення, до чого довела навіженість хана та його дворян. Коротко скажу: Чуже плем'я Арабії, яке годується кров'ю сусідів, розбило в нівець правовірні арабські війська та викопало гріб самостійности арабського народу.

Абу: А як вийшла з тієї халепи Османія?

Лімон: Хан опустив Османію, і з того приводу на неї знову нахлинули невірні. Але вона завдяки розвазі Великого Падішаха спасла свою свободу. Він вправді, посивів ще більше, але доказав, що не даром. Із того часу Белина Османія прийняла сей ключ, занесений з далекі землі салтанкою Роксолянсю, який—як бачив може—красується на всіх державних прапорах.

Абу: Я не запримітив. Що за ключ маєш на увазі?

Лімон: Ключ: „Лучше з мудрим згубити, як з дурем найти!“.

Абу: Так, так. А, що чувати про нещасну Арабію?

Лімон: Кровожадні переможці потушили були зразу в побіджених останню іскру свободи. Якийсь час звідтіля спроваджували до нас тільки справних цируликів, коновалів і кожумяк. Вони були здоро-

ві, хоч тяжкі як воли, з чолом без зморшки, неначе мідяним і з чорним до старости волоссям. Вони ніколи не сивіли бо ніколи не думали над собою невиносило жалко було ілядіти падішахові на те рабство правовірного арабського народу загиреного з сліпої честилюбовности нерозважними вчинками хана. І третього року після здобуття столиці і закріплення османської державности Великий Падішах одним умілим наскоком вирвав із кіхтів невірних окровавлену Арабію. Він зєдинив її з Великою Османією спільною владою та законами. Так що ж. П е р е б у т е р а б с т в о ля г л о на їх чолах нестертим пятном. Вони не вміють бути свободними та радіти кожним вільним віддихом, як народ Османії. До нині вони покують за гріхи хана. Про се ти, впрочім, знайдеш відомости в кожнім підручнику для народніх шкіл. Скажу тільки, що збудити Ара-

бію зі сну міг би лишень хтось, у чийх жилах тече її кров, а хто не зазнав рабства. Тому ті, що втіли до Франкістану, повинні назад вернути та направити старі гріхи.

Абу: Ти зовсім у праві. Я не вертаю в землю Франкістану. Остану тут, а ти покажи мені арабських кожумяк і цируликів. Чую, як допочуть надійною крила арабського генія. Може вітхну в них духа свободи. Але, чи в праві я, сину?..

Лімон: Покійного Каді народ Османії не згадує лихом. Османія простила йому, бо він був одним із перших її книжників, жив у часі, коли характери заслонені щитами, коли жити—значить—ошибатися, та виїхав у Франкістан без мошонки і без чемодану. Між тим, коли інші від хана...

Абу: Дякую тобі, досвідний старче. Тепер я напевне не верну в землю Франкістану.

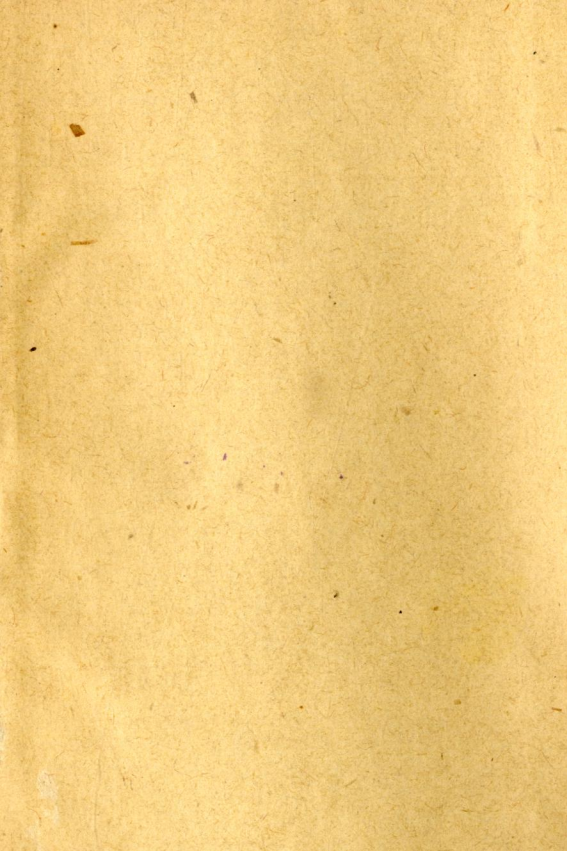
Місяшне сяйво ділося повію,
 заливало розкішні мармурні пача-
 ти чарівного Сад—Города, стели-
 лося по стежках садів ніжною па-
 вутинною тканиною, легкою, не-
 земною, мрійною. По бесідці ми-
 стців і мислителів Великої Осма-
 нії пнулися рожі, червоні як не-
 повинна кров покірних війсьм
 бутного хана Арабії. І стояли там
 у місяшному сяйві Абу Каді, син
 покійного книжника Каді та ста-
 рий досвідний літописець Великої
 Османії, погідний духом Дука
 Меель—Віста бер Зодум.

Вони вірили в свій Рідний Край.

Омелян Карашкович.

ЦІНА 60 Копій.

948
5835

1986

bl

~~2013~~

ОТЕКА

І. ІМ. ШЕВЧЕНКА
ВОВІ.

4245

84245.